UUTISET

En näe tiedotuksessa mitään ongelmia. Kuten sanottu, asia on poliittisesti herkkä ja siitäkin syystä ministeriöiden välillä keskustellaan paraikaa todella tiiviisti. **PUHEENJOHTAJA TUULA VARIS, ILMASTOLAKITYÖRYHMÄ**

Maataloustuottajain yhdistysten

SYYSKOKOUKSET

pidetään 18.11.–24.11.2013 maataloustuottajaliitoittain seuraavasti

MTK

ETELÄ-POHJANMAA

Peräseinäjoki	18.11.	klo 10.00	Osuuspankki
Jurva	18.11.	klo 19.00	Osuuspankki
Ylistaro	18.11.	klo 19.00	MP-Lift
Vähäkyrö	19.11.	klo 19.00	Osuuspankki
Kurikka	19.11.	klo 19.00	Tuottajain Maja
Kauhajoki	21.11.	klo 19.00	Logistia
Isokyrö	21.11.	klo 19.00	Kotiseututalo
Vimpeli	21.11.	klo 19.00	Toimela
Isojoki	22.11.	klo 10.00	Osuuspankki
Lappajärvi	22.11.	klo 19.00	Kivitippu

ETELÄ-SAVO

Ristiina	19.11.	klo 10.00	Martan baari
Haukivuori	21.11.	klo 10.00	Ravintola Alic
Mikkeli **	21.11.	klo 13.00	Lähemäki –sali
Heinävesi *	2.11.	klo 10.00	Gasthaus

** Antti Lampisen tilalle valitaan johtokuntaan jäsen loppukaudeksi

*Johtokunnan puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan vaali

HÄME

Hollola	20.11.	klo 18.30	Uponor Nastola, Kouvolantie 365
Nastola	20.11.	klo 18.30	Uponor Nastola, Kouvolantie 365
Hartola	21.11.	klo 19.00	Gasthaus Koskenniemi
Kuhmoinen	22.11.	klo 13.00	Paloasema

KAAKKOIS-SUOMI

Iitti	19.11.	klo 19.00	LomaKivi, Iitintie 606
Elimäki	19.11.	klo 18.30	Kaslink, Tanssilavantie 10
Joutseno	20.11.	klo 18.30	Tuki-Rastin alakerta Saimaantie 9
Lappee	20.11.	klo 18.30	Hanhijärven kylätalo Hanhijärventie 390
Ruotsinpyhtää	21.11.	klo 18.30	Wiiritalo, Elimäentie 1284
Savitaipale	22.11.	klo 19.00	Piilipuu, Peltoinlahdentie 23

KESKI-POHJANMAA

Lohtaja	18.11.	klo 10.30	Houraatin metsästysmajalla
Kokkola	18.11.	klo 19.00	Martta-koti
Rautio	19.11.	klo 19.00	Metsästysmaja
Perho	19.11.	klo 10.00	Keskuskoululla
Kalajoki	21.11.	klo 11.00	Kylpylähotelli Sani

KESKI-SUOMI

Toivakka	19.11.	klo 10.00	Vanha Pappila
Keurusseutu	19.11.	klo 19.00	Keuruun keilahalli, Tervantie 15, Keuruu
Laukaa	20.11.	klo 19.00	Kuntala
Lievestuore	20.11.	klo 19.00	Juhlatalo Humina, Huminankuja 2, Lievestuore
Viitasaari	20.11.	klo 19.00	OP Viitasaari
Saarijärvi	21.11.	klo 10.00	Vanha Pappila
Jämsänseutu	22.11.	klo 10.00	Pokura

LAPPI

Posio	20.11.	klo 11.00	Valtuustosali
Ylitornio	22.11.	klo 12.00	Merja ja Hannu Korven luona, Korventie 32.
Alakemijoki	22.11.	klo 11.00	Tervolan valtuustosali

PIRKANMAA

Nokia [2]	18.11.	klo 10.00	Kerhola
Vilppula [1) 2)]	19.11.	klo 18.00	Lumometsän tupa
Teisko [1) 2)]	20.11.	klo 18.30	Taulaniemen lomakoti
Eräjärvi [2]	21.11.	klo 11.00	Säästöpankin kokoustila
Mouhijärvi-Suodenniemi [1]	21.11.	klo 19.00	Säästöpankin kerhotila
Längelmäki [1]	22.11.	klo 18.00	Kuivasen juhlanavetta Eräpyhäntie 164, Eräjärvi

[1] Vuosikokous, käsitellään sääntöjen vuosikokoukselle määräämät asiat

[2] Puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan vaali vuodeksi 2014

POHJOIS-KARJALA

Liperi	18.11.	klo 10.00	Ylämyllyn Shell
Pyhäselkä	18.11.	klo 19.00	Honkavaaran perinnepiha, kahvit 18:30
Viinijärvi	18.11.	klo 19.00	Viinimarja, Siikoniementie 35
Kiihtelysvaara *	19.11.	klo 12.00	Kiihtelysvaaran Osuuspankki kokoushuone
Nurmes *	21.11.	klo 10.00	Ravintola Bella, Venla-kabinetti
Valtimo	21.11.	klo 13.00	Puukarin Pysäkki
Tohmajärvi *	22.11.	klo 19.00	Ravintola Kotipirtti

* Johtokunnan puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan vaali.

POHJOIS-SAVO

Lapinlahti	18.11.	klo 10.00	Lapinlahden lukio, Lapinlahti Sali
Suonenjoki	18.11.	klo 18.30	MTK-Suonenjoen toimisto
Juankoski	19.11	klo 10.00	Ruukin Leipomon tilat
Leppävirta	19.11.	klo 10.00	Leppävirran kunnantalon valtuustosali
Maaninka	20.11	klo 10.00	Maaningan kunnantalo, valtuustosali
Iisalmi [1]	21.11	klo 10.00	Olvi-halli
Keitele	21.11	klo 10.00	Pelastuslaitoksen auditorio

[1] Johtokunnan puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan valinta

SATAKUNTA

Nakkila	18.11.	klo 18.00	Karhula
Porin Seutu	18.11.	klo 18.00	Mhy Länsi-Satakunta, Yrjönkatu 2
Pomarkku	18.11.	klo 18.00	Hakalinna
Kiukainen	18.11.	klo 19.00	Lounaskahvila Myllynsilta kahvi klo 18.30
Lavia	19.11.	klo 18.30	OP:n kerhohuone
Karvia	20.11.	klo 19.00	Osuuspankki
Eura	20.11.	klo 19.00	Euran pirtti
Ulvila	20.11.	klo 18.00	Café Hellman kahvi klo 17.30
Kihniö	21.11.	klo 12.00	Kulmalan koulu Kokouksen alussa ruokailu
Kiikoinen	21.11.	klo 19.00	Kiikoisten OP
Parkano	21.11.	klo 18.30	Säästöpankki
Merikarvia	21.11.	klo 19.00	Kuvaskankaan kylätalo

UUSIMAA

Lapinjärvi	19.11.	klo 19.00	Lapinjärven Teboil
Helsinki	19.11.	klo 17.00	Yara, Leppävaara, Bertel Jungin aukio 9, Espoo

VARSINAIS-SUOMI

Kodisjoki, Laitila ja Pyhäranta*)	18.11.	klo 18.00	Lounaisrannikon Osuuspankki, Laitilan konttori
Rymättylä	18.11.	klo 19.00	Osuuspankin kokoustilat
Kalanti-U:ki	19.11.	klo 18.00	Laitilan Wirvoitusjuomatehdas (ensin tehtaan esittely ja pieni kierros)
Loimaan Seutu ja Mellilä *)	19.11.	klo 19.00	Sucros, Säkylä (Viljely- ja tehdasesittely klo 17)
Lokalahti	19.11.	klo 19.00	Osuuspankin kokoustilat, kahvi klo 18.30
Masku	19.11.	klo 18.00	Rautia K-Maatalous Oriketo os. Vanha Tampereentie 184, Turku
Mynämäki ja Mietoinen	19.11.	klo 19.00	Mynämäen Osuuspankin kerhohuone
Somero ja Somerniemi	19.11.	klo 18.30	Someron Säästöpankin kokoustilat
Kustavi	20.11.	klo 18.00	Kunnantalo
Piikkiö *)	20.11.	klo 18.00	Wanha Talli, os. Vesitie 41 Hepojoki,
Kakskerta	20.11.	klo 18.00	Seppo Muurisen kotona
Karjala	21.11.	klo 19.00	Karjalan Osuuspankin tilat
Meri-Naantali	21.11.	klo 17.30	Turun Konekeskus, os. Ruopankatu 8, Turku
Raisio	21.11.	klo 18.00	Hintsan aitta, Raisio
Turun Seutu **)	21.11.	klo 14.00	MTK-Varsinais-Suomen toimisto, Raisio
Pöytyä ja Karinainen *)	22.11.	klo 18.00	Pöytyän Kyntäjäntupa Kokouksen jälkeen pikkujouluillallinen joulua odotellessa

*) Johtokunnan puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan vaali vuodeksi kerrallaan

**) Sääntömuutos I-käsittely

Kokouksissa käsitellään maataloustuottajain yhdistysten sääntöjen 10 §:n 2 momentissa mainitut asiat; mm. hyväksytään toimintasuunnitelma ja talousarvio sekä vahvistetaan jäsenmaksut vuodelle 2014. Kokouksissa toimitetaan yhdistysten johtokunnan tarvittavien jäsenten sekä muiden edustajien vaali eri tehtäviin.

Maataloustuottajain yhdistysten johtokunnat

Poliittiset jännitteet leimaavat ilmastolain valmistelua

MTK kokee, että ilmastolakia valmistellaan pimennossa. Poliittisesti latautuneen lain tarkoitus on jäänyt epäselväksi ja sitä pidetään turhana.

Ilmastolain valmistelu etenee, mutta lakiluonnosta valmistelevan työryhmän sisällä esiintyy poliittisia jännitteitä.

”Valmistelu on ollut hankalaa, koska kysymys on poliittisesti niin latautunut ja arka. Valmistelua haittaa se, ettei poliittisia kysymyksiä ole lyöty lukkoon. Työ ei siksi etene erityisen nopeasti”, valmisteluun osallistunut ministeriön edustaja kommentoi.

Ympäristöministeriö asetti maaliskuussa työryhmän, jonka tarkoitus on valmistella hallituksen esitys uudeksi ilmastolaiksi. Lain valmistelu on kirjattu hallitusohjelmaan, ja sitä ovat rummuttaneet erityisesti vihreät.

Kymmenhenkisessä työryhmässä on edustus ympäristöministeriöstä, työ- ja elinkeinoministeriöstä, maa- ja metsätalousministeriöstä, valtiovarainministeriöstä, liikenne- ja viestintäministeriöstä sekä oikeusministeriöstä.

Ympäristöministeriön mukaan hallitus päättää ilmastolain säätämisestä maaliskuussa 2014.

MTK arvostelee tiedotusta

Vajaa kuukausi sitten ilmastolakityöryhmä järjesti sidosryhmähaastatteluja. Tuolloin ilmastolakiesityksen raakaluonnosta ei annettu sidosryhmien nähtäväksi.

Tuottajajärjestö MTK:ssa koetaan, että ilmastolain valmistelu on ollut salamyhkäistä.

”Sidosryhmiä kyllä kuultiin syksyn aikana, mutta mitään valmista emme ole saaneet nähtäväksemme. Tapa, jolla valmistelu on edennyt, ei herätä luottamusta. Suuri kysymys on: missä pykälät?” MTK:n ympäristöjohtaja **Liisa Pietola** kysyy.

Ympäristöministeriö tosin julkaisi lokakuun lopussa verkkosivuillaan karkean hahmotelman mahdollisen ilmastolain pykälistä.

”Ei tiedotusongelmia”

Ilmastolakityöryhmän puheenjohtaja **Tuula Varis** ympäristöministeriöstä on täysin eri linjoilla.

”En näe tiedotuksessa mitään ongelmia. Kuten sanottu, asia on poliittisesti herkkä ja siitäkin syystä ministeriöiden välillä keskustellaan paraikaa todella tiiviisti.”

Tavanomaisessa lainvalmistelutilanteessa sidosryhmien edustajat istuvat lakia valmistelevassa työryhmässä. Ilmastolaki on poikkeustapaus. Kyseessä on puitelaki, jonka tarkoituksena on luoda suunnittelujärjestelmä Suomen ilmastopolitiikalle.

Täsmennyksiä toivotaan

Ilmastolain tarkoitus on ohjata päästökaupan ulkopuolella syntyvien päästöjen vähentämistä. Sillä halutaan lisätä suunnitelmallisuutta yli hallituskausien.

Laki halutaan perustaksi ilmastopolitiikan suunnittelulle.

”Ilmastolaki on hallinnon suunnittelujärjestelmä, joka ei velvoita elinkeinoelämää”, Varis linjasi syyskuussa.

Elinkeinoelämä ja etujärjestöt ovat toivoneet, että ilmastolain suhdetta täsmennettäisiin jo olemassa olevaan energia- ja ilmastostrategiaan.

Valmisteluryhmän mukaan ilmastolain ei ole tarkoitus syrjäyttää energia- ja ilmastostrategioita vaan täydentää niitä.

Lisäksi lain suhde pitkän aikavälin strategiaan täsmentyy valmistelun edetessä.

Työ- ja elinkeinoministeriö kyseenalaisti lokakuussa, onko pitkän aikavälin päästövähennystavoitteen oikea paikka lakipykälässä.

”Missään ole määritelty tai sovittu, mikä on päästökaupan osuus vähennystavoitteesta. Kuinka sitä seurataan?” **Juhani Tirkkonen** TEM:n energiaosastosta kysyi tuolloin.

MTK pitää turhana

MTK:n mukaan päästökauppasektorin eli teollisuuden ja energiantuotannon jättäminen tarkastelun ulkopuolelle ei ole perusteltua, sillä suurin osa päästöistä tulee sitä kautta.

”Ilmasto- ja energia käyvät käsi kädessä. Niitä ei voi erottaa toisistaan”, järjestö linjaa.

MTK näkee lain turhana. Ohjausmekanismit, kuten yhteinen maatalouspolitiikka ja Euroopan metsästrategia, ovat jo olemassa. Järjestö pelkää, että ilmastolaki aiheuttaisi turhaa byrokratiaa ja vaarantaisi maa- ja metsätalouden kilpailukykyä.

JUKKA KOIVULA
SUVI NIEMI

ILMASTOLAKI

Keskeinen sisältö

Ilmastolaki koskisi päästökaupan ulkopuolella olevia aloja, kuten liikennettä, asumista ja maa- ja metsätaloutta.
Tavoitteellinen puitelaki ohjaa muuta lainsäädäntöä.
Velvoitteet koskisivat valtionhallintoa, ei yksityisiä toimijoita.
Päästövähennystavoite vähintään 80 prosenttia vuoden 1990 tasosta vuoteen 2050 mennessä.
Ei kiristäisi jo päätettyjä päästövähennystavoitteita.
Kattaisi sekä ilmastonmuutoksen hillinnän että siihen sopeutumisen.
Valtioneuvosto antaisi kerran vuodessa ilmastokertomuksen eduskunnalle suunnitelmien toteutumisesta.
Lähde: Ympäristöministeriö

Varsovan kokous rakentaa kattavaa ilmastosopimusta

Lähes 200 maan edustajat ovat kokoontuneet Varsovaan valmistelemaan kahden vuoden päästä Pariisissa solmittavaa, uutta ilmastosopimusta.

Pariisissa kokouksessa solmittavat sitoumukset astuisivat voimaan viisi vuotta myöhemmin, eli vuonna 2020.

Tällä viikolla Suomen valtuuskuntaa johtavat virkamiehet, ensi viikolla ympäristöministeri **Ville Niinistö** (vihr.).

Suomen ja EU:n tavoitteena on vahvistaa maailmanlaajuista ilmastopolitiikkaa. Niinistön mukaan hallitustenvälisen ilmastopaneelin IPCC:n viestit on otettava vakavasti.

ILMASTO MUUTTUU

”Nykyiset lupaukset päästöjen vähentämiseksi eivät yksinkertaisesti riitä rajoittamaan lämpenemistä sovittuun kahteen asteeseen. Maiden on ilmoitettava hyvissä ajoin ennen Pariisin kokousta, kuinka paljon ne vähentävät päästöjään, jotta on riittävästi aikaa neuvotella kunnianhimoinen sopimus”, ympäristöministeri linjaa tiedotteessa.

Ministeritason metsäkeskustelua

Niinistö johtaa ensi maanantaina käytävää ministeritason keskustelua metsien ja maankäytön merkityksestä uudessa sopimuksessa yhdessä puheenjohtajamaa Puolan kanssa.

MTK:ta kiinnostaa erityisesti, miten maankäyttö ja metsät huomioidaan tulevassa ilmastosopimuksessa.

Keskeisiä kysymyksiä on esimerkiksi, miten hiilinielut lasketaan.

Durbanin kokouksessa kaksi vuotta sitten Suomi joutui yhteisen edun nimissä taipumaan metsänhoidon hiilinielujen laskentasäännöissä.

Suomen metsienkäyttö lasketaan nyt päästölähteeksi, vaikka puuston määrä kasvaa. Metsäpinta-alan muutos on katsottu sopimuksissa tärkeimmäksi kriteeriksi.

MTK:n ympäristölakimies **Minna Ojanperä** kuuluu ilmastokokouksessa Suomen valtuuskuntaan. Hänen tietojensa mukaan epäreilun laskentatavan korjaaminen ei ole Varsovassa virallisella asialistalla.

Ojanperä aikoo metsäasioiden lisäksi seurata tiiviisti maatalouteen liittyviä keskusteluja.

Maataloudesta on yleensä puhuttu ilmastonmuutokseen sopeutumisen yhteydessä.

Varsovassa puhutaan myös, miten maatalous voitaisiin liittää osaksi ilmastosopimusta.

SUVI NIEMI

ILMASTOKOKOUS

Kohti ilmastosopimusta

Puolan Varsovassa järjestetään 11.–22.11. YK:n 19. osapuolikokous ilmastonmuutoksesta.
Kokouksessa valmistellaan kaikkia maita sitovaa ilmastosopimusta.
Kattava ilmastosopimus on määrä solmia Pariisissa 2015 ja sen on tarkoitus astua voimaan 2020.

KARI SALONEN

Merien lämpeneminen lisää pilvisyyttä. Pilvet taas voivat viilentää ilmastoa.

Meren lämpövarasto ontuva selitys

Ilmaston lämpeneminen ei etene tasaisesti vuodesta toiseen. 2000-luvun kestänyttä lämpötilan nousun pysähdystä on selitetty lämmön varastoitumisella meren syvempiin kerroksiin.

Ilmanpaine-erojen Tyynen valtameren eri puolilla on arvioitu pakkaavan lämmintä vettä paksuksi patjaksi, mikä pienentää lämpimän veden pinta-alaa ja samalla lämmön johtumista ilmakehään.

Dosentti **Jarl Ahlbeck** ei pidä selityksiä uskottavana. Suhteellisen nopeasti vaihtuvista ilmanpaine-eroista ei löydy hänen mielestään mitään, mikä selittäisi näin pitkään jatkuneen tasaisen kauden pintalämpötiloissa.

”Meren lämpövirtoja ohjaava dynamiikka tunnetaan samalla tarkoin. Tämä on otettu malleissa huomioon alusta alkaen.”

Luotettavina pidettyjen lämpötilamittausten mukaan meret ovat lämpenemässä tasaista vauhtia.

Tämä riittää näytöksi maapallon maltillisesta lämpiämisestä, mutta ei selitä malliennusteiden ja todellisen kehityksen eroa.

HEIKKI JAAKKOLA

Hiilidioksidin lämpövaikutus heikkenee määrän kasvaessa

Ilmakehään kertyvän hiilidioksidin lämmittävä vaikutus ei tehostu tasaisesti suhteessa kaasun määrän kasvuun.

Jos kaasua ruvetaan lisäämään nollatasosta, vaikutus tehostuu ensin nopeasti, ympäristönsuojelutekniikan dosentti **Jarl Ahlbeck** Åbo Akademista sanoo.

Pitoisuuden kasvaessa vaikutus hiipuu, ja lopulta kaasun määrän kasvattamisella ei ole enää merkittävää vaikutusta.

Ilmakehän hiilidioksidipitoisuus oli esiteollisena aikana 280 miljoonasosaa.

Ilmastotieteilijöiden mukaan kaasun suora lämmitysvaikutus oli tuolloin noin 30 wattia neliömetrille. Nykyisellä noin 400 miljoonasosan pitoisuudella vaikutus on suunnilleen 32 wattia neliölle.

Jos hiilidioksidin kertyminen ilmakehään jatkuu nykyistä vauhtia, vuosisadan lopussa saavutetaan 550 miljoonasosan pitoisuus, jonka suora lämmittävä vaikutus on noin 34 wattia.

Valtaosa lämmitysvaikutuksesta on saavutettu jo pienillä pitoisuuksilla esiteolliseen aikaan mennessä.

Ahlbeck ei näe hiilidioksidikertymän sysäävän maapallon keskilämpötilaa katastrofaaliseen nousuun.

Kun lämmitysteho nousee watin neliöllä, lämpötila kohoaa 0,3 astetta, Ahlbeck sanoo. Nykyisellä päästövauhdilla lämmitysvaikutus nousee vuosisadan loppuun mennessä suunnilleen kaksi wattia neliöllä, jolloin lämpö nousee noin 0,6 astetta.

Laskelmissa ei ole huomioitu ikiroudan sulamista ja muita ilmastonmuutoksen välillisiä vaikutuksia, jotka voivat joko kiihdyttää tai hillitä lämpenemistä.

Säteily heijastuu takaisin avaruuteen

Vaikka hiilipäästöjen kasvu on ylittänyt lähes kaikki ennusteet, keskilämpötilan nousu on jäänyt jälkeen ilmastomallien ennusteista.

Mallien suurimpana epävarmuustekijänä pidetään yleisesti pilviä. Näin toteaa myös kansainvälinen ilmastopaneeli IPCC, jonka mukaan vaikutuksen etumerkkikin on epävarma.

Ahlbeckin mukaan pilvien vaikutus on jäähdyttävä.

Ilmakehän kylmässä yläosassa pilvien sisältämä vesi on jäätä, joka ei juuri heijasta takaisin avaruuteen auringosta tulevaa lyhytaaltoista säteilyä. Kun säteily heijastuu maan pinnalta, sen aallonpituus pitenee ja säteily muuttuu lämmöksi, jota yläpilvet pystyvät heijastamaan takaisin maan pinnalle.

”Lämpösäteilyä pidättävien yläpilvien lämmittävä vaikutus on noin 20 wattia neliömetriä kohti.”

Alhaalla leijuvien pilvien vesi ei ole jäätä ja pilvien läpinäkyvyys on yläpiviä paljon heikompi.

Alapilvet heijastavatkin auringon lyhytsäteilyä tehokkaasti takaisin avaruuteen, minkä takia niiden jäähdyttävä vaikutus on Ahlbeckin mukaan 50 wattia neliöllä.

”Pilvien nettovaikutus on näin miinus 30 wattia neliöllä eli selvästi jäähdyttävä.”

Pilvet toimivat termostaatteina

Ahlbeck näkee pilvet termostaattijärjestelmänä, joka kompensoi suurimman osan hiilidioksidipitoisuuden kasvun lämmittävästä vaikutuksesta.

Merien keskilämpötila on tällä hetkellä noin 15 astetta. Yhden asteen nousu lämpötilassa tehostaa haihtumista 6,6 prosenttia.

Tämä lisää nopeasti pilvisyyttä, koska vesihöyryn viipymä ilmakehässä on vain kymmenisen vuorokautta.

”6,6 prosentin lisäys pilvien aiheuttamaan 30 watin viilentävään vaikutukseen tuottaa laskennallisesti noin kahden watin viilentävän vaikutuksen, mikä tasoittaa hiilidioksidipitoisuuden kasvun lämmittävän vaikutuksen.”

Todellisuus on tietysti monimutkaisempi kuin siitä tehty malli.

Tehostunut haihtuminen voi lisätä ilmakehässä olevaa vesihöyryä, joka on ylivoimaisesti tärkein kasvihuonekaasu.

Pilvien muodostumiseen eri korkeuksilla vaikuttaa samalla monia muitakin tekijöitä kuin haihtuminen.

HEIKKI JAAKKOLA